

สาขาวิชานิติศาสตร์

ชื่อปริญญา   นิติศาสตรบัณฑิต Bachelor of Laws

อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

1. ชื่ออาชีพ   ผู้พิพากษา Judges

2. นิยามอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ได้แก่ ผู้มีอำนาจอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีทั้งปวงใน พระปรมาภิไธย พระมหากษัตริย์

3. ลักษณะงาน

ตรวจคำคู่ความซึ่งยื่นต่อศาลเพื่อสั่งรับ หรือไม่รับ หรือให้ทำใหม่ หรือให้แก้ไขเพิ่มเติม ควบคุมการ ดำเนินกระบวนการพิจารณาคดี ออกข้อกำหนด เพื่อรักษาความเรียบร้อยในบริเวณศาล และเพื่อให้กระบวนการ พิจารณาดำเนินไปโดยเที่ยงธรรม และรวดเร็ว ออกหมายเรียก ออกหมายอาญา ออกหมายสั่งให้ส่งคนมาจาก หรือไปยังจังหวัดอื่นหรือออกคำสั่งใดๆ ใด่สวน และวินิจฉัยชี้ขาดคำร้อง หรือคำขอ ใด่สวนมูลฟ้องใน คดีอาญา ใด่สวนการชั้นสูตรพลิกศพ ในกรณีที่มีความตายเกิดขึ้น โดยการกระทำของเจ้าพนักงาน นั่งพิจารณาคดี และควบคุมการนำสืบพยานหลักฐานของคู่ความ ตรวจบุคคล วัตถุประสงค์ที่ หรือตั้งผู้เชี่ยวชาญ ใช้ดุลยพินิจ วินิจฉัย ชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวง พินิจพิพากษาชี้ขาดตัดสินคดีทั้งทางแพ่ง และทางอาญา โดยยุติธรรมตาม กฎหมาย

บังคับคดีให้เป็นไปตามคำพิพากษา ทำรายงานการคดี และกิจการของศาลส่งตามระเบียบ ระมัดระวังการใช้ ระเบียบวิธีการต่างๆ ที่กำหนดขึ้น โดยกฎหมายหรือโดยประการอื่น ให้เป็น ไปโดย ถูกต้อง เพื่อให้การพิจารณา พินิจพิพากษาคดีเสร็จเด็ดขาดไปโดยเร็ว อาจมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีต่างประเภทกันตามประเภทของศาล

4. สภาพการทำงาน

ได้รับการบรรจุเป็น ข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษาก่อนผู้ได้รับคะแนน ต่ำลงมาตามลำดับแห่งบัญชีสอบคัดเลือก ผู้ประกอบอาชีพผู้พิพากษา จะมีบัญชีอัตราเงินเดือน และเงินประจำ ตำแหน่งข้าราชการตุลาการ แตกต่างตามประเภทศาล และมีเงินประจำตำแหน่งแตกต่างกันไป ทำงาน 40 ชั่วโมง ต่อสัปดาห์ อาจจะต้องเข้าเวรในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด เพื่อทำหน้าที่ ลงนามคำสั่งในหมายศาล ในกรณี ที่ต้องดำเนินทันทีไม่สามารถรอนจนถึงวันทำการ ได้

5. สภาพการทำงาน

ผู้พิพากษามีห้องทำงานที่มีสภาพเหมือนห้องทำงานทั่วไป และเมื่อต้องทำหน้าที่ตัดสินคดีความจะต้องนั่งบัลลังก์ปฏิบัติหน้าที่พิพากษา เป็นประธานในห้องตัดสินคดีความ

อาชีพผู้พิพากษา อาจจะต้องปฏิบัติงานประจำศาลในต่างจังหวัด โดยเฉลี่ยจะปฏิบัติหน้าที่ประมาณ 3-4 ปีในแต่ละจังหวัด ซึ่งมีบ้านพักผู้พิพากษาประจำในทุกจังหวัด หรืออาจจะปฏิบัติหน้าที่ประจำศาลในกรุงเทพฯ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการประกาศของคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรม

6. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้พิพากษา ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
2. ไม่เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
3. อายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
4. เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับเนติบัณฑิตยสภาจากสำนักเนติบัณฑิตยสภา

ผู้ที่ประกอบอาชีพผู้พิพากษา ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

การดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. 2543 นั้น บุคคลผู้ประสงค์จะเข้ารับราชการเป็นผู้พิพากษามีได้ 3 ทาง คือ

1. สมัครสอบคัดเลือก ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์
2. สมัครทดสอบความรู้ ต้องอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์
3. สมัครเข้ารับการศึกษาพิเศษต้องอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี บริบูรณ์

ผู้ที่เข้าเป็นผู้พิพากษาโดย 3 ทางดังกล่าวข้างต้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 26 กำหนดว่า ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย เช่น ต้องมีสัญชาติไทยโดยการเกิดไม่เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เป็นต้น และสำหรับผู้สอบคัดเลือกตามข้อ 1 ต้องมีคุณวุฒิ และได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมาย ดังต่อไปนี้

1. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจาก ต่างประเทศ ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และ
3. ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็น จำศาล รองจำศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือพนักงานคุมความประพฤติของศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญ ทนายความ หรือประกอบวิชาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย ตามที่ ก.ต.กำหนดเป็น

เวลาไม่น้อยกว่าสองปีทั้งนี้ให้ ก.ต. มีอำนาจออกระเบียบกำหนด เงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพนั้นๆ ด้วย

หลักเกณฑ์ และวิธีการสมัครสอบคัดเลือก ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 27) ผู้สมัครทดสอบความรู้ตามข้อ 2 ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพดังต่อไปนี้

1. สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
  2. มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้
    - ก. สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ โดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่ง ก.ต. เทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือสอบได้ปริญญาเอกทางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.ต. รับรอง
    - ข. สอบไล่ได้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ โดยมีหลักสูตรเดียวไม่น้อยกว่าสองปี หรือหลายหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่าสองปี ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา 27 (3) (ประกอบวิชาชีพเป็นเจ้าศาลพนักงานอัยการ ฯลฯ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี)
    - ค. สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.ต. รับรอง และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา 27(3) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี
    - ง. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิตชั้นเกียรตินิยม และได้ประกอบวิชาชีพเป็นอาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
    - จ. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต และเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม ที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต และมีความรู้ความสามารถดี และมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้
    - ฉ. สอบไล่ได้ปริญญาโท หรือปริญญาเอกในสาขาวิชาที่ ก.ต. กำหนด และเป็นนิติศาสตร์บัณฑิต และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา 27 (3) หรือได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี หรือ
    - ช. สอบไล่ได้ปริญญาตรี หรือที่ ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ ก.ต. กำหนด และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี จนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้น และเป็นนิติศาสตร์บัณฑิต
- ให้ ก.ต. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพตาม (2) (จ) (ฉ) และ (ช) ด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการสมัครทดสอบความรู้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 28)

ส่วนผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ ตามข้อ 3 ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. มีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- ก. เป็น หรือเคยเป็นศาสตราจารย์ หรือ รองศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ
- ข. เป็น หรือเคยเป็นอาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี
- ค. เป็น หรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ หรือข้าราชการประเภทอื่นในตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้อำนวยการกอง หรือเทียบเท่าขึ้นไป
- ง. เป็น หรือเคยเป็นทนายความมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี
- จ. สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- ฉ. เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ดีเด่นในสาขาวิชากฎหมายตามที่ ก.ต.กำหนด
- ช. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีบุคลิกภาพ มีความประพฤติ และทัศนคติเหมาะสมแก่ การปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการ

หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือกพิเศษ ให้ ไปตามระเบียบที่ ก.ต.กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม มาตรา 29)

7. โอกาสในการมีงานทำ

ตำแหน่งผู้พิพากษาถือว่าเป็นตำแหน่งที่มีเกียรติ เป็นงานที่เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ ทรัพย์สิน และชีวิตของประชาชนพลเมือง และทำงานในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ มีบัลลังก์นั่งสูงกว่าข้าราชการธรรมดา แม้ปัจจุบันนี้ความคิดดังกล่าวจะลดน้อยลงเนื่องจากจำนวนผู้พิพากษามากขึ้น อีกทั้งฐานะในทางสังคม และเกียรติภูมิของข้าราชการฝ่ายอื่น ตลอดจนพ่อค่านักธุรกิจสูงขึ้น แต่ตำแหน่งผู้พิพากษาก็ยังคงมีความสำคัญอยู่ เพราะฉะนั้นผู้พิพากษาจึงต้องดำรงตนให้น่าเชื่อถือ ดังนั้นกิจการบางอย่างซึ่ง ขัดกับงานในตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือทำให้เป็นที่ระแวงสงสัยในความเป็นกลาง หรือความเป็นธรรม เช่น รับปรึกษาคดีให้บุคคลทั่วไป หรือรับทำงานนอกเวลาหารายได้พิเศษเลี้ยงครอบครัว แม้จะเป็นงานสุจริตกฎหมายก็ห้ามไว้มิให้กระทำ เพราะการกระทำเช่นนั้นอาจกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษา

8. โอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ประกอบการอาชีพนี้ ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายเมื่อมีความชำนาญ และประสบการณ์จะสามารถได้รับการเลื่อนขั้น ตำแหน่งตามสาย-งานไปได้จนถึงตำแหน่งบริหารของข้าราชการตุลาการ ประธานศาลฎีกา การประกอบการอื่นเพื่อหารายได้พิเศษ แม้จะเป็นงานสุจริตกฎหมายก็ห้ามไว้มิให้กระทำ เนื่องจากผู้พิพากษาต้องดำรงตนให้น่าเชื่อถือ ไม่ควรทำให้เป็นที่ระแวงสงสัยในความเป็นกลางหรือความเป็นธรรม และสำหรับอาชีพนี้ อัตราเงินเดือนจัดได้ว่าสูงกว่าข้าราชการสังกัดอื่นๆ ทั่วไป ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนที่ปรับใหม่ให้เหมาะสมกับภาวะสังคม

9. อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ทนายความ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย นิติกร อาจารย์มหาวิทยาลัย

10. แหล่งข้อมูลอื่น ๆ

สภานายความ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะนิติศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม <http://www.moj.go.th>

student career development center

1. ชื่ออาชีพ พนักงานอัยการ

2. นิยามอาชีพ

อำนาจความยุติธรรมในสังคม และรักษาผลประโยชน์ของรัฐ โดยในคดีอาญามีฐานะเป็นโจทก์แทนแผ่นดินมีอำนาจและหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายอื่นในด้านคดีแพ่ง มีอำนาจและหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายแก่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ดำเนินคดีแทนรัฐบาลในศาลทั้งปวง พิจารณารับว่าแก้ต่างให้แก่นิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นหรือให้แก่รัฐบาล ซึ่งเป็นโจทก์หรือจำเลยและมีใช่เป็นคดีพิพาทกับรัฐบาลเมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควร และในด้านคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน มีอำนาจหน้าที่ให้บริการ ช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน เช่น การประนอมข้อพิพาท การให้ความช่วยเหลือทางอรรถคดี และการฟ้องคดีแทนราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดที่ไม่อาจฟ้องเองได้เพราะกฎหมายห้าม เป็นต้น รวมถึงการให้ความช่วยเหลือในการรับแก้ต่างให้เจ้าพนักงานผู้ถูกฟ้องทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญาในเรื่องการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ หรือรับแก้ต่างให้แก่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดในเรื่องการที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าพนักงานซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมาย

3. ลักษณะงาน

ภารกิจ และหน้าที่หลักของผู้ประกอบอาชีพนี้ สามารถสรุปได้โดยย่อ ดังนี้

1. งานอำนาจความยุติธรรมทางอาญา เพื่อตรวจสอบถ่วงดุลและคานอำนาจการใช้ดุลพินิจทั้งของพนักงานสอบสวนและศาลเพื่อให้เป็นไปอย่างถูกต้องชอบธรรมในคดีอาญา อัยการมีอำนาจหน้าที่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาซึ่งบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ เช่น ฟ้องคดีต่อศาล ยื่นฟ้องคดีที่ผู้เสียหายได้ยื่นฟ้องไว้แล้วแต่ถอนฟ้องคดีนั้น เว้นเสียแต่คดีซึ่งเป็นการผิดต่อส่วนตัว ทำการตรวจสอบสำนวนคดีของพนักงานสอบสวนที่ได้สอบสวนผู้กระทำความผิดกฎหมายอาญาแล้ว กรณีที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องและพนักงานอัยการเห็นชอบด้วย ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ แต่ถ้าไม่เห็นด้วยก็สั่งฟ้องและแจ้งพนักงานสอบสวนให้ส่งตัวผู้ต้องหาเพื่อฟ้องหรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหาฟ้องคดีต่อศาล เป็นต้น

ในคดีแพ่งมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาลในศาลทั้งปวง หรือในกรณีเทศบาล หรือสุขาภิบาล หรือนิติบุคคล ซึ่งได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็นโจทก์หรือเป็นจำเลย ซึ่งไม่ใช่เป็นคดีที่พิพาทกับรัฐบาล เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างคดีก็ได้

2. งานด้านคดีอาญาระหว่างประเทศ ในกรณีคดีส่งผู้ร้ายข้ามแดน และการร่วมมือกับต่างประเทศในการสอบสวนและอื่นๆ

3. งานด้านรักษาผลประโยชน์ของรัฐ ให้คำแนะนำปรึกษาหารือปัญหาข้อกฎหมาย แก่ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้การบริหารราชการของหน่วยงานดังกล่าวลุล่วงไปด้วยดี และรับดำเนินการว่าต่างแตกต่างให้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด รวมถึงการตรวจร่างสัญญาต่างๆ ก่อนลงนาม
4. งานด้านคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน รับหน้าที่ในคดีที่ราษฎรไม่อาจเป็นโจทก์ฟ้องร้องคดีได้โดยมีกฎหมายห้ามไว้ เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรก็จะดำเนินคดีแทนให้ เช่น คดีอุทวมที่บุตรไม่อาจฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าอุปการะเลี้ยงดูจากบุพการีได้ เป็นต้น หรือในคดีที่ศาลชั้นต้นลงโทษบุคคลใดโดยลำพัง ถ้าศาลอุทธรณ์พิพากษาให้ปล่อยผู้นั้น เมื่อพนักงานอัยการเห็นสมควรจะฎีกาก็ได้ หรือในกรณีที่มีการผิดสัญญาประกันจำเลยตามกฎหมาย อัยการมีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีในการบังคับให้เป็นไปตามสัญญานั้น และให้คำปรึกษาด้านกฎหมาย ตลอดจนช่วยทำนิติกรรมสัญญาและประนอมข้อพิพาทให้แก่ประชาชนทั่วไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ
5. งานตรวจสอบผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการระดับสูง กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือข้าราชการระดับสูงผู้ใดเมื่อถูกกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้สวนแล้วเห็นว่ามีมูล จะส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเป็นงานตามที่กำหนดโดยรัฐธรรมนูญ
6. งานพิเศษ เช่น งานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยมีโครงการเผยแพร่ความรู้และช่วยเหลือทางกฎหมายให้แก่ประชาชน โครงการสนับสนุนการระงับข้อพิพาททางแพ่งในระดับท้องถิ่น โดยอนุญาตตุลาการ ฝึกอบรมความรู้กฎหมายเบื้องต้นทางกฎหมายแก่ผู้นำหมู่บ้าน กลุ่มเยาวชน กลุ่มเกษตรกร พัฒนาการ ครูและเจ้าหน้าที่อื่นๆ ที่อยู่ในตำบล ช่วยเหลืออรรถคดีแก่ประชาชนที่ยากจน ทั้งคดีว่าต่างและแก้ต่าง หรือหากประชาชนมีปัญหาด้านกฎหมาย ก็สามารถขอคำปรึกษาได้ที่ สำนักงานอัยการจังหวัดทุกแห่งทั่วประเทศ

4. สภาพการทำงาน

ผู้ประกอบอาชีพนี้ จะต้องผ่านการสอบคัดเลือกเพื่อเข้ารับราชการอัยการและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนด เมื่อได้เข้ารับราชการแล้วจะได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามขั้นเงินเดือนจากขั้นที่ 1 จนถึงขั้นที่ 8 โดยตำแหน่งสูงสุดคืออัยการสูงสุดจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 62,000 บาท และเงินประจำตำแหน่งขั้น 8 เดือนละ 42,500 บาท ลงมาถึงอัยการผู้ช่วยจะได้รับเงินเดือนขั้นที่ 1 โดยไม่มีเงินประจำตำแหน่งในอัตราเดือนละ 14,850 บาท จนกว่าจะเป็นอัยการประจำกองหรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย ซึ่งจะได้รับเงินเดือนๆ ละ 21,370 บาท และเงินประจำตำแหน่งเดือนละ 7,900 บาท

การพิจารณาเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งพิจารณาจากความสามารถ ความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และอายุการทำงานของแต่ละบุคคลไป เวลาในการปฏิบัติงานต้องปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างเวลา 08.30 – 16.30 น. ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ หรือสัปดาห์ละ 35 ชั่วโมง

5. สภาพการทำงาน

องค์กรอัยการมีฐานะเป็นหน่วยงานราชการอิสระเทียบเท่ากรมที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง อยู่ในบังคับบัญชาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ผู้ประกอบอาชีพนี้ เป็นข้าราชการอัยการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการอัยการ พ.ศ. 2503 ตามกฎหมายกำหนดให้มีพนักงานอัยการปฏิบัติราชการประจำองค์กร ดังนี้

ในกรุงเทพมหานคร

1. สถาบันกฎหมายอาญา
2. สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายอัยการ
3. สำนักงานคณะกรรมการอัยการ
4. สำนักงานอำนวยการ (งานด้านธุรการ)
5. สำนักงานคดีแพ่ง
6. สำนักงานคดีแพ่งกรุงเทพใต้
7. สำนักงานคดีแพ่งธนบุรี
8. สำนักงานคดีภาษีอากร
9. สำนักงานคดียาเสพติด
10. สำนักงานคดีเยาวชนและครอบครัว
11. สำนักงานคดีแรงงาน
12. สำนักงานคดีศาลแขวง
13. สำนักงานคดีศาลสูง
14. สำนักงานคดีเศรษฐกิจและทรัพยากร
15. สำนักงานคดีอาญา
16. สำนักงานคดีอาญากรุงเทพใต้
17. สำนักงานคดีอาญาธนบุรี
18. สำนักงานคดีอัยการสูงสุด
19. สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน
20. สำนักงานต่างประเทศ
21. สำนักงานที่ปรึกษากฎหมาย
22. สำนักงานวิชาการ
23. สำนักงานทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ
24. สำนักงานคดีล้มละลาย
25. สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญากับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
26. สำนักงานคดีปกครอง

องค์กรในจังหวัดต่างๆ

1. สำนักงานอัยการเขต 1 – 9
2. สำนักงานอัยการจังหวัด มี 75 สำนักงาน
3. สำนักงานอัยการประจำศาล อยู่ที่อำเภอ 23 สำนักงาน รับผิดชอบคดีศาลแขวง 21 สำนักงาน รับผิดชอบคดีเยาวชนและครอบครัว 33 สำนักงาน
4. สำนักงานคดีปกครองเชียงใหม่
5. สำนักงานคดีปกครองสงขลา
6. สำนักงานคดีปกครองนครราชสีมา
7. สำนักงานคดีปกครองขอนแก่น
8. สำนักงานคดีปกครองพิษณุโลก

นอกจากนี้ ยังมีหน้าที่ร่วมกับแพทย์นิติเวช พนักงานฝ่ายปกครอง พนักงานสอบสวนออกไปชั้นสูงตร พลิกศพผู้ที่ตายจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน (วิสามัญฆาตกรรม) หรืออยู่ในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน ตามที่กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้เป็นหน้าที่ของพนักงานอัยการ นอกจากนั้น ยังเข้าร่วมคุ้มครองเด็กซึ่งอยู่ในฐานะผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา ในการสอบสวนในคดีอาญา ซึ่งมีเจ้าหน้าที่สังคมสงเคราะห์ หรือนักจิตวิทยาเข้าร่วมสอบสวนด้วย โดยมีการผลัดเปลี่ยนเวรกันทั้งในเวลาราชการและนอกราชการ

6. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. จบหลักสูตรนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้รับปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่งคณะกรรมการอัยการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. จบตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
3. ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นข้าราชการตุลาการ จำศาล รองจำศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี พนักงานคุมประพฤติ นายทหารพระธรรมนูญหรือทนายความ หรือได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการอัยการกำหนด ทั้งนี้ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี และให้คณะกรรมการอัยการมีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพนั้นๆ ด้วย
4. มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
5. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี
6. เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
7. เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา
8. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
9. ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
10. ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งให้พักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการหรือตามกฎหมายอื่น
11. ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ

12. ไม่เป็นผู้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้ทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

13. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการอัยการ หรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในกฎกระทรวง

14. เป็นผู้ที่คณะกรรมการแพทย์มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่งคณะกรรมการอัยการจะได้กำหนดได้ตรวจร่างกายและจิตใจแล้ว และคณะกรรมการอัยการได้พิจารณารายงานของแพทย์เห็นว่าสมควรรับสมัครได้

ผู้ที่สนใจในอาชีพพนักงานอัยการ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

ต้องผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยที่มีการเปิดสอนคณะนิติศาสตร์ และต้องสอบได้เนติบัณฑิต (นบ.) นอกจากนี้ยังต้องมีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นทุกประการ

7. โอกาสในการมีงานทำ

ผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ได้ต้องผ่านการสอบคัดเลือกและต้องมีคุณสมบัติดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นอาชีพที่ต้องมีคุณสมบัติตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้เท่านั้น เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วก็จะได้รับตำแหน่งเป็นอัยการผู้ช่วย คือ อัยการชั้น 1 ก่อนในขั้นต้นทุกคน และจะได้พิจารณาเลื่อนขั้นเป็นอัยการประจำกอง หรืออัยการจังหวัดผู้ช่วย (อัยการชั้น 2) ต่อไป

เนื่องจากปัจจุบันมีการจัดตั้งศาลยุติธรรมเพิ่มมากขึ้นเพื่อรองรับกับคดีที่เกิดขึ้น เพื่อไม่ให้คดีล้นศาลและเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาคดี ทำให้ยังคงมีความต้องการพนักงานอัยการเพื่อมาทำหน้าที่มากขึ้น เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมและเป็นหลักประกันความเป็นธรรมให้แก่สังคมต่อไป

8. โอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ

ผู้ที่เป็นพนักงานอัยการ จะได้รับการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดจากคณะกรรมการอัยการ และเมื่อรับราชการในตำแหน่งอัยการ ไม่น้อยกว่า 2 ปี สามารถสอบคัดเลือกเป็นผู้พิพากษาต่อไปได้ พนักงานอัยการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ความก้าวหน้าในอาชีพขึ้นอยู่กับความสามารถและความซื่อสัตย์ ซื่อตรง หากปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุจริตแล้วย่อมมีความก้าวหน้าในอาชีพได้อย่างแน่นอน

9. อาชีพที่เกี่ยวข้อง

นิติกร ผู้พิพากษา พนักงานสอบสวน อาจารย์พิเศษสอนวิชานิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน เจ้าของสำนักงานกฎหมาย หรือทนายความผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายในหน่วยงานกฎหมายระหว่างประเทศ

10. แหล่งข้อมูลอื่นๆ

สำนักงานอัยการสูงสุด <http://www.attorney-general.go.th>, <http://www.inet.co.th/org/oag>

<http://www.thaiweb.co.th/>

ฝ่ายประชาสัมพันธ์สำนักอัยการสูงสุด โทร. 0 2223 3815, 0 2225 2216

ห้องสมุดกฎหมายสำหรับประชาชนเฉลิมพระเกียรติฯ สาขาส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ทบวงมหาวิทยาลัย <http://www.mua.or.th>

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

student career development center

1. ชื่ออาชีพ   นิติกร

2. นิยามอาชีพ

ปฏิบัติงานทางกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะงานเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยปัญหากฎหมายและพิจารณาตรวจร่าง กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง จัดทำนิติกรรม รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานเพื่อดำเนินเป็นคดี การสอบสวนตรวจพิจารณาเกี่ยวกับวินัยทางข้าราชการ การร้องทุกข์หรืออุทธรณ์และปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งตำแหน่งต่างๆ เหล่านี้มีลักษณะที่จำเป็นต้องใช้ความรู้ ความชำนาญในวิชากฎหมาย

3. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. ด้านบุคลิกภาพ ต้องเป็นผู้ที่มีสามัญสำนึกและจรรยาบรรณของนักกฎหมายยึดถือความยุติธรรม และเคารพสิทธิของผู้อื่น
2. ด้านความสามารถ ต้องใช้กฎหมายให้ถูกต้องแก่กรณี มีความถนัดในการใช้ภาษาเขียนและพูด สามารถตีความได้

4. โอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ

- สายงานกระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงกลาโหมและสายงานกระทรวง ทบวงกรมอื่นๆ สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นอาจารย์ในวิทยาลัย นิติกรรมประจำหน่วยงานต่างๆ นอกจากนี้ยังมีโอกาสศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนวิถะฐานะให้กับตนเองได้

5. ความต้องการของตลาดแรงงาน

- ตลาดแรงงานภาครัฐบาล สามารถรองรับอาชีพนี้มากพอสมควรและภาคเอกชนเปิดกว้างมาก โดยเฉพาะบริษัทห้างร้าน นิยมจ้างผู้จบวิชากฎหมายเข้าไปทำหน้าที่นิติกรประจำบริษัท ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง ซึ่งนับว่าอาชีพนี้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอยู่มาก

6. แหล่งข้อมูลอื่น ๆ

กรมการจัดหางาน, งานแนะแนวจัดหางานและทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง

1. ชื่ออาชีพ   ทนายความ Barrister

2. นิยามอาชีพ

ว่าความและให้คำปรึกษากฎหมายรวมทั้งจัดทำนิติกรรมสัญญาและดำเนินกระบวนการพิจารณาแทนคู่ความ

3. ลักษณะของงานที่ทำ

ปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับกฎหมาย เช่น ให้คำปรึกษาทางกฎหมาย จัดทำเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมาย และดำเนินการแทนคู่ความทั้งทางอาญา และแพ่งตรวจสอบเรื่องราวต่างๆ และค้นคว้าบทกฎหมายที่จะนำมาใช้โดยการศึกษาระมวลกฎหมายพระราชกฤษฎีกา เทศบัญญัติ คำพิพากษาของศาลสูงที่มีมาแล้ว และกฎข้อบังคับที่ตราขึ้นไว้ให้คำแนะนำแก่คู่ความถึงสิทธิ และหน้าที่ตามกฎหมายทำการแทนคู่ความในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมาย จัดทำเอกสารเกี่ยวกับกฎหมาย และค้นหาบรรพต่างๆ ในประมวลกฎหมาย ว่าความและดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ ในศาลแทนคู่ความทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา มีบทบาทในการสร้างและรักษาความเป็นธรรมให้กับสังคมมีบทบาทในการคุ้มครอง ดูแลรักษาผลประโยชน์ของบุคคลและองค์กรธุรกิจเอกชนต่างๆ มีบทบาทในการให้คำปรึกษาแนะนำ ในการดำเนินการต่างๆ ให้ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย มีบทบาทเป็นคนกลางเพื่อไกล่เกลี่ยความขัดแย้งแห่งผลประโยชน์ด้วย อาจเชี่ยวชาญในงานกฎหมายสาขาใดสาขาหนึ่งโดยเฉพาะ อาจเป็นทนายความหรือที่ปรึกษากฎหมายประจำ องค์กร บริษัท ห้างหุ้นส่วน บริษัท นิติบุคคล คณะบุคคล หรือเอกชน

4. สภาพการจ้างงาน

อาชีพทนายความเป็นอาชีพที่มีคนนิยมทำกันมาก เพราะเป็นอาชีพที่สามารถทำรายได้ดีและเป็นอาชีพที่มีเกียรติ โดยผู้ที่เป็นทนายความสามารถทำงานมีเงินเดือนประจำ โดยมีค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนตั้งแต่ 8,500 - 10,000 บาทขึ้นไป ขึ้นอยู่กับความสามารถประสบการณ์ และประเภทของหน่วยงานที่ทำงาน หรือประกอบอาชีพทนายความอิสระรับว่าความทั่วไป โดยอาจได้รับค่าตอบแทนจากการว่าความร้อยละ 10 - 20 ของทุนทรัพย์ในคดีนั้นๆ หรืออาจจะได้รับค่าตอบแทนตามแต่จะตกลงกับคู่ความ ซึ่งอาจจะได้รับค่าว่าความ 20,000-100,000 บาทขึ้นไปแล้วแต่งานที่รับ และขนาดของทุน-ทรัพย์ในแต่ละคดี

5. สภาพการทำงาน

ทำงานในสำนักงานมีสิ่งอำนวยความสะดวกสบายเช่นสำนักงานทั่วไป มีอุปกรณ์ช่วยในการจัดการงานเอกสาร เช่น เครื่องพิมพ์ดีด หรือคอมพิวเตอร์ บางครั้งต้องออกไปติดต่อประสานงานนอกสำนักงาน เช่น ศาล สถานีตำรวจ สถานที่อื่นๆ เพื่อปฏิบัติภารกิจทนายความตามที่ได้รับมอบหมาย ส่วนใหญ่ทำงานสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง แต่การทำงานล่วงเวลาเป็นเรื่องปกติในอาชีพนี้ อาจจะต้องมาทำงานในวันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันหยุด

การทำงานของทนายความ เป็นงานที่ต้องมีผู้ได้ประโยชน์ และผู้เสียประโยชน์ อาชีพทนายความ เป็นอาชีพที่ค่อนข้างเสี่ยงอันตรายอันเนื่องมาจากลักษณะงาน การฟ้องร้องระหว่างคู่คดีอาจสร้างความไม่พอใจให้อีกฝ่าย หรืองานในหน้าที่อาจจะทำให้ผู้อื่นเสียผลประโยชน์ ทำให้เกิดความโกรธแค้น และอาจถึงขั้นทำร้ายร่างกายและชีวิตได้ ผู้เป็นทนายความควรที่จะจัดให้เกิดความยุติธรรมทั้งสองฝ่าย มีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ ไม่ใช่ความรู้ในอาชีพเอาเปรียบ หรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

6. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ผู้สนใจจะประกอบอาชีพนี้จะต้องเป็นผู้ที่มีใจรักในอาชีพนี้เป็นพื้นฐานเพราะงานว่าความ เป็นงานที่ต้องมีความเสียสละ ทุ่มเท ใฝ่หาความรู้และมีวาทศิลป์ ผู้ที่ประสงค์จะประกอบอาชีพทนายความจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านนิติศาสตร์
2. ต้องขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นทนายความจากสภาทนายความ
3. มีสัญชาติไทย
4. อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ในวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนและรับใบอนุญาต
5. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้ได้กระทำการใดซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต
6. ไม่อยู่ในระหว่างต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
7. ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่ง วิชาชีพ
8. ไม่เป็นบุคคลผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ล้มละลาย
9. ไม่เป็น โรคติดต่อซึ่งเป็นที่ยังเกียจของสังคม
10. ไม่เป็นผู้มีร่างกายพิการ หรือจิตบกพร่องอันเป็นเหตุให้เป็นผู้หย่อนสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ
11. ไม่เป็นข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีเงินเดือนและตำแหน่งประจำวันแต่ข้าราชการการเมือง
12. ต้องชื่อตรงต่อลูกค้า ผู้ร่วมงาน อำนวยการความยุติธรรม ชุมชน ผู้ร่วม สำนักงาน และตนเอง

ผู้ที่สนใจประกอบอาชีพทนายความ ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

มีความสนใจในด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม และต้องชอบที่จะท่องจำเพราะวิชานิติศาสตร์เป็น การเรียนที่ต้องท่องจำมาก เช่น กฎระเบียบ มาตรการต่างๆ เป็นต้น

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ต้องสอบเข้ารับการคัดเลือกหรือเข้าศึกษาต่อ ระดับอุดมศึกษาคณะนิติศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ หรือ ประกาศนียบัตรในวิชานิติศาสตร์ ซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี จากสถาบันการศึกษาซึ่งสภาทนายความเห็น ว่าสถาบันนั้นมีมาตรฐานการศึกษาที่ผู้ได้รับปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรควรเป็นทนายความได้ และเป็น สมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าต้องเข้ารับการอบรมจากสภานายความ โดยอบรมภาคทฤษฎีหลักสูตร 6 เดือน และอบรมภาคปฏิบัติ หลักสูตร 6 เดือน จึงสมัครเข้าสอบขอใบอนุญาตว่าความผ่านการทดสอบจะได้รับใบอนุญาตว่าความทั่วราชอาณาจักรจากสภานายความ

7. โอกาสในการมีงานทำ

อาชีพทนายความ ถือเป็นอาชีพที่สำคัญอีกอาชีพหนึ่ง ซึ่งจะมาเกี่ยวข้องกับธุรกิจ และบุคคลเพราะอาชีพนี้มีความชำนาญทางกฎหมาย ความต้องการของอาชีพนี้มีสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยดูได้จากคดีที่เกิดขึ้นที่กรมตำรวจ ล้วนแต่ต้องใช้ทนายความเข้ามาช่วยในคดีทั้งสิ้นในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ทนายความมีคดีว่าความมากขึ้นเนื่องจากจะมีคดีฟ้องร้องในเรื่องการค้าชားหนี้มากขึ้นแต่รายได้จากการว่าความจะไม่ค่อยมากนัก เนื่องจากฝ่ายจำเลยไม่สามารถชำระค่าเสียหายได้ จะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะอยู่ในภาวะเศรษฐกิจอย่างไร ความต้องการแรงงานในอาชีพมีอยู่ตลอด ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับความชำนาญความเก่งและชื่อเสียงของทนายความแต่ละคนด้วย นอกจากนี้ทนายความอิสระบางคนอาจจะรับทำงานสืบสวนให้บุคคลที่ต้องการให้สืบสวนหรือติดตามสิ่งของ หรือบุคคลที่ต้องการค้นหา

8. โอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ

อาชีพทนายความนี้ นอกจากจะประกอบอาชีพเป็นทนายความแล้วยังสามารถเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์ของหน่วยงาน เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมายของหน่วยงาน เป็นพนักงานอัยการ และก้าวไปสู่การเป็นผู้พิพากษาก็ได้ และนอกจากนี้อาชีพทนายความเป็นอาชีพที่มีความชำนาญทางกฎหมายเป็นพิเศษ จึงเป็นอาชีพหนึ่งที่สามารถนำความรู้ไปปรับใช้กับอาชีพอื่นได้มากมาย เช่น นักการเมือง ทหารตำรวจ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้สิน เจ้าหน้าที่การเงิน หรือครู อาจารย์ เป็นต้น

ทนายความที่มีความสามารถ และมีความรู้ทางกฎหมายระหว่างประเทศอย่างดี อาจได้รับการว่าจ้างให้เป็นทนายความว่าความในต่างประเทศ หรืออาจเป็นตัวแทนของรัฐบาลในการเจรจาทางด้านกฎหมายหรือสิทธิประโยชน์ของประเทศ

9. อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ผู้พิพากษา อัยการ ตำรวจ ทหาร เจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่เร่งรัดหนี้ นักสืบ

10. แหล่งข้อมูลอื่นๆ

สภานายความ กระทรวงยุติธรรม
มหาวิทยาลัยทั่วไปที่เปิดสอนคณะนิติศาสตร์
การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)

1. ชื่ออาชีพ ที่ปรึกษาทางกฎหมาย Legal Adviser หรือ เจ้าหน้าที่ทางกฎหมาย Legal Officer

2. นิยามอาชีพ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ได้แก่ ผู้ให้บริการทางกฎหมาย ร่างกฎหมาย และให้คำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายแก่องค์กรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน ทำหน้าที่เป็นตัวแทนในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎหมายและให้บริการทางกฎหมายอื่นๆ

3. ลักษณะของงานที่ทำ

1. ให้คำแนะนำแก่หน่วยงาน หรือองค์กรของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรของเอกชนในด้านกฎหมาย
2. ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการร่างพระราชบัญญัติ คำสั่ง กฎ ระเบียบข้อบังคับ และเอกสารทางกฎหมายอื่นๆ
3. ร่างพระราชบัญญัติ และเอกสารทางกฎหมายตามที่องค์กร หรือหน่วยงานต้องการ
4. ติดตามเรื่องสิทธิ หน้าที่ และข้อผูกพันตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของสถานประกอบการให้ฝ่ายจัดการระดับสูงสุดทราบ
5. ให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ทนายความประจำสถานประกอบการเกี่ยวกับการว่าความคดีต่างๆ ในศาล

4. สภาพการจ้างงาน

ผู้ที่ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ หรือภาคเอกชนจะได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบริษัทหรือองค์กรที่จ้างงาน เนื่องจากผู้ที่ประกอบอาชีพนี้จะต้องมีประสบการณ์ในงานทนายความ หรืองานที่เกี่ยวข้องกับงานตุลาการ จึงสามารถทำงานในตำแหน่งที่ปรึกษาทางกฎหมายได้ ดังนั้นค่าตอบแทนจึงไม่มีข้อกำหนดที่แน่นอนตายตัว ที่ปรึกษาทางกฎหมายอาจทำงานเฉพาะเรื่องที่ได้รับบริการ ว่าจ้าง ค่าตอบแทนการทำงานเป็นไปตามข้อตกลง ที่ปรึกษาทางกฎหมายที่มีความชำนาญเฉพาะเรื่อง เช่น การทำสัญญา ที่ดินอสังหาริมทรัพย์ ก็อาจได้รับการว่าจ้างให้ทำงานเฉพาะเรื่องที่ชำนาญการ และได้รับค่าตอบแทนตามที่ตกลงกัน

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ ถ้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐจะมีกำหนดเวลาทำงานตามระเบียบของทางราชการ คือวันละ 8 ชั่วโมง หรือสัปดาห์ละ 40 ชั่วโมง และได้รับสิทธิประโยชน์ตามระเบียบของทางราชการ ส่วนผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ และองค์กรเอกชน นอกจากค่าตอบแทนเป็นเงินเดือนแล้ว อาจได้รับค่าตอบแทนในรูปแบบอื่น เช่น ค่ารักษาพยาบาล เงินสะสม เงินช่วยเหลือสวัสดิการในรูปแบบต่างๆ เงินโบนัสพิเศษ หรือให้บริการรถและพนักงานขับรถประจำตำแหน่ง ขึ้นอยู่กับประเภทของสถานประกอบการนั้นๆ

ผู้ปฏิบัติงานอาชีพนี้ มีชั่วโมงทำงานไม่แน่นอน อาจจะปฏิบัติงานในสถานประกอบการตามวันเวลาที่ตกลงกันไว้ ในสัญญาการจ้างงาน ซึ่งอาจจะเป็นการจัดจ้างผู้ชำนาญการจากบริษัทที่ปรึกษา หรืออาจจะเป็นการจัดจ้างกลุ่มข้าราชการตุลาการที่เกษียณอายุ แต่ยังคงมีความสามารถและความชำนาญในเรื่องกฎหมาย

5. สภาพการทำงาน

ทำงานในสำนักงาน มีสิ่งอำนวยความสะดวกเช่นสำนักงานทั่วไปมีอุปกรณ์ช่วยในการจัดการงานเอกสาร เช่น เครื่องพิมพ์ดีด หรือคอมพิวเตอร์ บางครั้งต้องออกไปติดต่อประสานงานนอกสำนักงาน เช่น ศาล สถานที่อื่นๆ เพื่อปฏิบัติภารกิจที่ปรึกษาทางกฎหมายตามที่ได้รับมอบหมาย

6. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

ที่ปรึกษาทางกฎหมายจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. เป็นนิติศาสตร์บัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจาก ต่างประเทศ ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี
2. ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องในศีลธรรมอันดี และไม่เป็นผู้ได้กระทำการใด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่น่าไว้วางใจในความซื่อสัตย์สุจริต
3. มีประสบการณ์ในงานตุลาการทางกฎหมาย ในระดับที่อาจจะเรียกได้ว่าผู้เชี่ยวชาญหรือ ผู้ชำนาญการ และสามารถให้คำปรึกษาทางกฎหมายได้อย่างดี
4. ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่าจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ
5. ไม่เป็นบุคคลผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ล้มละลาย
6. ไม่เป็นโรคติดต่อซึ่งเป็นที่ยังเกยของสังคม
7. ไม่เป็นผู้มีกายพิการ หรือจิตบกพร่องอันเป็นเหตุให้เป็นผู้หย่อนสมรรถภาพในการประกอบอาชีพ
8. ต้องชื่อตรงต่อผู้ว่าจ้าง ผู้ร่วมงานอำนวยความสะดวกความยุติธรรม ชุมชน ผู้ร่วมสำนักงาน มีความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย

ผู้ที่ประกอบอาชีพที่ปรึกษาทางกฎหมาย ควรเตรียมความพร้อมดังต่อไปนี้

เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า แล้วสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาคณะนิติศาสตร์ หลักสูตร 4 ปี จากมหาวิทยาลัย จากนั้น จะต้องสมัครเข้ารับการฝึกอบรม และสอบขอรับใบอนุญาตว่าความทั่วราชอาณาจักร การแสวงหาประสบการณ์ในคดีความต่างๆหรือการสมัครเข้าศึกษาต่อในระดับเนติบัณฑิตทางกฎหมายจะช่วยให้มีความรอบรู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายมากขึ้นจนสามารถประกอบอาชีพเป็นที่ปรึกษาด้าน กฎหมายได้ดี

7. โอกาสในการมีงานทำ

ที่ปรึกษาทางกฎหมายส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่ผ่านการทำงานทางด้านกฎหมายมานานพอที่จะให้ คำปรึกษาทางกฎหมายในหน่วยงานนั้นๆ ได้ หรืออาจจะเป็นอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ ที่สอนวิชากฎหมายในมหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่มีความชำนาญ หรือมีชื่อเสียง หรืออาจจะเป็นคณะผู้ชำนาญทางกฎหมายร่วมก่อตั้งสถานประกอบกิจการในลักษณะบริษัทที่ปรึกษาทางกฎหมาย การบัญชี และภาษีอากร หรือบริษัททนายความ บุคลากรดังกล่าวนี้ เป็นที่

ต้องการของหน่วยงานทั่วไปทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน รวมทั้งค่าตอบแทนจะค่อนข้างสูง เนื่องจากส่วนมากจะเป็นการจัดจ้างในลักษณะผู้ชำนาญการพิเศษ นอกเหนือจากการจัดงานบุคลากรทางด้านกฎหมายทั่วไปที่ปฏิบัติงานประจำ

8. โอกาสและความก้าวหน้าในอาชีพ

อาชีพนี้จัดได้ว่าเป็นจุดเป้าหมายสูงสุดของผู้ประกอบอาชีพทางกฎหมาย เช่น ทนายความ เนื่องจากสามารถได้เป็นที่ปรึกษาทางกฎหมาย จัดได้ว่าต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการไว้วางใจ และเชื่อถือจากหน่วยงานนั้นๆ และส่วนมากที่ปรึกษาทางกฎหมายมักจะเป็นผู้ที่มีอาวุโสทั้งวัยวุฒิ และคุณวุฒิ ซึ่งประสบความสำเร็จและเป็นที่ยอมรับของสังคมอยู่แล้ว

9. อาชีพที่เกี่ยวข้อง

ทนายความ นักกฎหมาย อาจารย์

10. แหล่งข้อมูลอื่น ๆ

สภาทนายความ มหาวิทยาลัยที่เปิดสอนคณะนิติศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม

student career development center

1. ชื่ออาชีพ ตำรวจ Police

2. คำนิยาม

เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบ จับกุม และปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย” หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ตำรวจ ก็คือ ผู้มีหน้าที่พิทักษ์สันติราษฎร์ ตามที่ได้ยินได้ฟังกันอยู่เสมอ คำว่า “พิทักษ์” แปลว่า ดูแลคุ้มครอง พลเมืองของประเทศ ดังนั้น ตำรวจจึงเป็นผู้ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบอันใหญ่หลวงในการดูแลคุ้มครอง ให้เกิดความสงบสุขแก่พลเมืองของประเทศ

ที่มา : พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525

3. ลักษณะงาน

เป็นผู้รักษากฎหมายให้คงอยู่ตลอดไปบริการประชาชนซึ่งมีข้อบังคับของกระทรวงมหาดไทย 4 ประการ คือ

1. รักษาความสงบเรียบร้อย เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
2. รักษากฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางอาญา
3. บำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ประชาชน
4. ดูแลรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ

4. คุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพ

1. จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สายวิทยาศาสตร์ (ต้องสอบผ่าน ทุกรายวิชา)
2. ศึกษาต่อ โรงเรียนเตรียมทหาร เลือกเรียนนายร้อยตำรวจที่โรงเรียน นายร้อยตำรวจ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
3. มีบุคลิกภาพดี ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีจิตใจสูง เสียสละ และเข้ากับ คนทั่วไปได้ดี
4. มีนิสัยรักการผจญภัย รักความยุติธรรม และมีนิสัยโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
5. มีความรักในอาชีพที่จะรับใช้และให้บริการแก่ประชาชนอย่างจริงจัง